

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH020037
NAZWA
OBSZARU Góry i Pogórze Kaczawskie

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH020037	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Góry i Pogórze Kaczawskie

1.4. Data opracowania 2004-11	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2007-08
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2009-02
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2023-11
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 11 września 2023 r. w spr. soo Góry i Pogórze Kaczawskie (PLH020037)

Wyjaśnienia:	Powiększenie - 10.2009 r.
--------------	---------------------------

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
16.0592

Szerokość geograficzna
50.9958

2.2. Powierzchnia [ha]:
35005.3

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL51

Dolnośląskie

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3260			3.5		M	A	C	B	B
40A0			0.01		M	A	A	C	B
6110			3.5		M	A	A	A	A
6210			24.5		M	A	C	A	A
6230			70.01		M	A	B	A	A
6410			343.05		M	A	C	A	A
6430			0.01		M	A	C	A	B
6510			1827.28		M	A	C	A	B
6520			238.04		M	A	C	A	A
7140			3.5		M	A	C	B	B
7220			3.5		M	A	C	A	B
7230			3.5		M	A	C	B	B
8150			3.5		M	A	B	A	A
8160			3.5		M	A	B	A	A
8210			3.5		M	A	C	A	A
8220			3.5		M	A	C	A	B

8230		0.67		G	A	B	B	B
8310		3.5		M	A	C	A	A
9110		469.07		M	A	C	A	A
9130		357.05		M	A	C	A	A
9150		150.52		M	A	B	A	A
9170		2408.36		M	A	C	A	A
9180		318.55		M	A	C	A	A
9190		1361.71		M	A	B	A	A
91E0		766.62		M	A	C	A	B
91I0		7.0		M	A	B	A	A

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
P	4066	Asplenium adulterinum			p					M	B	A	B	A
M	1308	Barbastella barbastellus			w	50	100	i	C	M	C	A	C	B
M	1308	Barbastella barbastellus			r	7	7	i	C	M	C	A	C	B
M	1337	Castor fiber			p					M	C	A	C	B
F	1149	Cobitis taenia			p				P	DD	C	C	C	C
P	1902	Cypripedium calceolus			p	20	20	i		M	C	A	B	A
I	6169	Euphydryas maturna			p					M	C	B	C	B
P	4096	Gladiolus palustris			p					M	A	C	B	A
F	1096	Lampetra planeri			p				P	DD	C	C	C	C
M	1355	Lutra lutra			p	20	30	i		M	C	B	C	B
I	1060	Lycaena dispar			p					M	C	A	C	A
M	1323	Myotis bechsteinii			r	20	30	i	V	M	C	B	C	B
M	1323	Myotis bechsteinii			w	1	5	i	V	M	C	A	C	B
M	1318	Myotis dasycneme			c	5	10	i		M	C	B	C	B

M	1318	Myotis dasycneme		w	1	5	i	V	M	C	A	C	B
M	1324	Myotis myotis		r	20	25	i	C	M	C	A	C	B
M	1324	Myotis myotis		w	200	250	i	C	M	C	A	C	B
I	1084	Osmoderma eremita		p					M	C	A	C	A
I	6179	Phengaris nausithous		p					M	C	A	C	A
I	6177	Phengaris teleius		p					M	C	A	C	A
P	1421	Trichomanes speciosum		p	1	1	i		M	A	A	B	A
A	1166	Triturus cristatus		p					M	C	A	C	B
I	1014	Vertigo angustior		p	126175	126175	area		G	B	C	C	B

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N23	0.95
N17	10.38
N16	11.24
N19	31.72
N10	3.99
N12	41.72
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Góry Kaczawskie należą do gór niskich, ale charakteryzują się skomplikowaną budową geologiczną i

urozmaiconą rzeźbą, która jest wynikiem m.in. procesów erozyjnych. Góry te tworzą dwa pasma oddzielone głęboko wciętą doliną Kaczawy. Budują je krystaliczne wapienie dewońskie, kwarcyty, łupki oraz skały wulkaniczne (porfiry i keratofiry). Obszar obejmuje wschodnią część głównego grzbietu, na wschód od doliny Kaczawy oraz enklawę ze stanowiskami cennych zbiorowisk leśnych. Obszar jest w znacznej części zalesiony. Pozostałe fragmenty wykorzystywane są jako łąki, pastwiska i grunty orne.

4.2. Jakość i znaczenie

Obszar Góry i Pogórze Kaczawskie jest jednym z najcenniejszych i najlepiej zachowanych obszarów Sudetów Zachodnich. Jego bogactwo przyrodnicze uwarunkowane jest specyficzną budową geologiczną (występują tu wapienie, bazalty i serpentyny) oraz silnym zróżnicowaniem morfologicznym (liczne, głęboko wcięte wąwozy z reliktowymi koloniami górskich i rzadkich gatunków roślin i zwierząt) i niskim stopniem zagospodarowania. Jest to obszar kluczowy dla gatunków bazyfilnych i neutrofilnych.

Stwierdzono tu 22 typy siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, a na szczególną uwagę zasługują dobrze zachowane buczyny i jaworzyny oraz 18 gatunków z Załącznika II tej Dyrektywy. Obszar jest kluczowy dla zachowania siedlisk *9810, *9110, 9190, 9130, 6110, 8220, 8130, 7230, 6410 i 6210 w regionie dolnośląskim.

Ponadto w obszarze obecna jest bogata flora roślin naczyniowych z kilkunastoma gatunkami storczyków oraz rzadkie gatunki roślin niższych. Występuje tu zanokcica serpentynowa *Asplenium adulterinum* (na jednym stanowisku regularnie obserwuje się od 28 do 31 okazów). Znajduje się tu również jedno z dwóch odkrytych w Polsce stanowisk włosocienia delikatnego *Trichomanes speciosus* (jednocześnie jedyne stanowisko potwierdzone w 2008 r.).

Znane są przeloty nocków dużych na zimowanie do jaskiń Połomu ze sztolni w czeskich Karkonoszach (35 km na południe) oraz z północnej części Dolnego Śląska – z Chłodni w Cieszkowie (125 km na północny zachód).

W obszarze obecne są także liczne pozostałości po podziemnym górnictwie rud metali, które zachowały się do dzisiaj m.in. w postaci fragmentów sztolni - miejsca te są ważnymi lokalnie zimowiskami nietoperzy, w których łącznie zimuje do 250 nietoperzy z co najmniej 13 gatunków.

W obszarze znane są także pojedyncze stanowiska małych kolonii rozrodczych nocka dużego (ok. 100 osobników), a przy granicy obszaru zlokalizowane są kolonie rozrodcze nocka dużego w kościele w Paszowicach (około 300 osobników), domu w Starej Kraśnicy (ok. 250 osobników), kościele w Starych Rochowicach (około 50 os.) i Bolkowie (ok. 50 os.). Ponadto jaskinie Połomu (i większe sztolnie w obszarze) są miejscem jesiennej rojenia kilku gatunków nietoperzy.

W obszarze nie występują siedliska: 3260, 7140, 7220, 8150 ani gatunek 4096 mieczyk błotny – ich usunięcie z SDF czeka na akceptację KE. W obszarze nie występuje istotna populacja gatunku 1337 bóbr europejski – zmiana oceny populacji z C na D oczekuje na akceptację KE.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	E04.01		i
L	G01.04		i
L	E03.01		i
L	I01		i
L	D02		i
L	G05		i

L	G01.02		i
M	X		b
L	F03.01		i
M	B		i
L	C01.01.01		i
M	A01		i
L	E01.03		i
L	D01.02		i
L	D01.01		i
L	H04		i

Oddziaływania pozytywne

Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	A04		i
L	D01.01		i
M	A03		i
L	F03.01		i
L	H04		i
M	B		i
M	X		b
L	C01.01.01		i
L	G01.02		i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ	[%]
Publiczna	Krajowa/federalna
	Kraj
	związkowy/województwo
	Lokalna/gminna
	Inna publiczna
Własność łączna lub współwłasność	
Prywatna	
Nieznana	
Suma	

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Klub Przyrodników, 2004. Góry Kaczawskie - europejskie dziedzictwo przyrodnicze. 2. Anioł-Kwiatkowska J., Świerkosz K. 1992. Flora i roślinność rezerwatu Ostrzyca Proboszczowicka oraz jego otoczenia. Acta Univ. Wratislaviensis, Prace Bot. 48: 45-115. 3. Anonymus, Atlas herpetologiczny Polski. Dibase. IOP PAN, Kraków. 4. Celiński F. 1965 Fragmenty lasów naturalnych w Górach Kaczawskich Ochrona Przyrody 31 53-765. Dyrz A., Grabiński W., Stawarczyk T., Witkowski J. 1991. Ptaki Śląska. Zakł. Ekol. Ptaków UW, Wrocław. ss. 526. 6. Furmankiewicz J., Furmankiewicz M. 2002 Bats hibernating in the natural caves in the Polish part of

the Sudetes Przyroda Sudetów Zachodnich, Suplement 15-38 7. Furmankiewicz J., Furmankiewicz M., Telatyński S. 2002. Nowe obserwacje nocka łydkowłosego *Myotis dasycneme* (Boie, 1825) w polskiej części Sudetów Zachodnich. *Przr. Sudet. Zach.* 4: 152-156. 8. Głowaciński Z. (red.). 1992. Polska czerwona księga zwierząt. PWRiL, Warszawa. 1-352. 9. Górniak J., Furmankiewicz M. 2001. Nowe obserwacje nocka Bechsteina *Myotis Bechsteinii* w Sudetach. *Studia Chiropt.* 2: 87-90. 10. Kliš T. 1991. Struktura i dynamika populacji zimujących nietoperzy w jaskiniach góry Połom w Górach Kaczawskich. Praca magisterska. Zakł. Ekol. Ptaków UW, Wrocław. Msc. ss. 56. 11. Kliš T., Furmankiewicz J., Kokurewicz T. 2001. Zmiany liczebności i składu gatunkowego nietoperzy hibernujących w jaskiniach Góry Połom (Góry Kaczawskie, Sudety Zachodnie) w latach 1964-2001. *Studia Chiropt.* 2. 12. Krukowski M., Świerkosz K. - - - . Localities of *Trichomanes speciosum* Willd. in Polska and their biogeographical implication. (w druku). *Fern Gazette*. 13. Kwiatkowski P. 1995. Szata roślinna projektowanego rezerwatu leśnego Wąwóz Lipy na Pogórzu Kaczawskim. *Ochr. Przr.* 52: 167-184. 14. Kwiatkowski P. 1996. Szata roślinna Bazaltowej Góry i jej otoczenia. *Acta Univ. Wratt., Prace Bot.* 1886, 70: 73-110. 15. Kwiatkowski P. 2000. Notatki florystyczne z Gór Kaczawskich i ich Pogórza. (Sudety Zachodnie). *Fragm. Flor. Geobot., ser. Polonica*. 7: 105-116. 16. Kwiatkowski P. 2001. Zbiorowiska leśne Pogórza Złotoryjskiego. *Fragm. Flor. Geobot. Polonica* 8: 173-218. 17. Kwiatkowski P. 2003. Podgórska ciepłolubna dąbrowa brekiniowa *Sorbo torminali-Quercetum* na Pogórzu Złotoryjskim. *Fragm. Flor. Geobot. Polonica* 10: 175-193. 18. Kwiatkowski P. 2004. *Cephalanthero-Fagetum Oberdorfer* 1957 in the Kaczawskie Mts. Msc. 19. Liro A. (red.). 1995. Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET-Polska. Fund. IUCN Polska, Warszawa. ss. 205. 20. Malkiewicz A., Kokot A. 2005. Nowe dane o rzadkich gatunkach motyli (Lepidoptera) na terenie Borów Dolnośląskich i Sudetów - kontynuacja II. *Przyroda Sudetów* 8 89-96. 21. Ochrya R., Szmajda P. (red.). 1991. Atlas of the geographical distribution of spore plants in Polska. Mosses. Institute of Botany, PAS, UAM, Kraków-Poznań. 7: 22. Postawa T., Gałosz W., Wołoszyn B.W. 1994. Wyniki zimowych spisów nietoperzy zebrane z pojedynczych stanowisk z różnych rejonów Polski. [In:] Wołoszyn B.W. (ed.). *Zimowe spisy nietoperzy 1988 - 1992*. Publ. CIC ISEZ PAN, Kraków. 23. Szkudlarek R., Paszkiewicz R. 1999. Zimowe stanowiska rzadkich gatunków nietoperzy w Sudetach Zachodnich. *Przr. Sudet. Zach.* 2: 83-88. 24. Świerkosz K., Szcześniak E. Stan zachowania i stopień zagrożenia wybranych gatunków naskalnych na Dolnym Śląsku. W: Z. Kącki [red.]. *Zagrożone gatunki flory naczyniowej Dolnego Śląska*. w druku. 25. Wilczyńska W. 1974. Flora mchów i zbiorowiska mszaków Gór Kaczawskich. *Monogr. Bot.* 44: 1-112. 26. Wołoszyn B. W. 1968. Badania nietoperzy Dolnego Śląska. *Przeegl. Zool.* 12(2): 208-220. 27. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Dokumentacja planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037 w województwie dolnośląskim na lata 2014-2023.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL03	42.45	PL02	1.97		

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Wąwóz Lipa	+	0.29
PL02	Góra Miłek	+	0.4
PL02	Wilcza Góra	+	0.0
PL03	Park Krajobrazowy Chelmy	*	39.47
PL03	Rudawski Park Krajobrazowy	*	2.98

PL02	Wąwóz Myśluborski koło Jawora	+	0.03
PL02	Buki Sudeckie	*	0.5
PL02	Nad Groblą	+	0.24
PL02	Buczyna Storczykowa na Białych Skałach	+	0.03
PL02	Wąwóz Siedmicki	+	0.2
PL02	Mszana i Obłoga	+	0.29

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu
Adres:	Polska ul. Jana Matejki 6 50-333 Wrocław
Adres e-mail:	sekretariat.wroclaw@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒ Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 29 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037 Link: http://edzienniki.duw.pl/duw/Compatible/Details?Oid=33447
☐ Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐ Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH020037

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--